

Te Stijn of niet te Stijn MEURIS GAAT SOLO

In het onthouden van belangrijke datums zijn wij altijd slecht geweest: het komt ons thuis minstens twee keer per jaar op bonje te staan. Nee, we kunnen duidelijk nog iets leren van Stijn Meuris, die gemakshalve alle scharniermomenten in zijn leven op dezelfde datum plant. Makkelijk zat!

- 1 april 1990: Noordkaap wint, *with a little help from Will Tura*, de finale van Humo's Rock Rally in de Ancienne Belgique in Brussel. De groep is definitief opgestuwd in de vaart der volkeren.

- 1 april 2000: Noordkaap treedt voor het laatst op, wederom in de AB. *Enter Monza*.

- 1 april 2010: ook Monza heeft er ondertussen de brui aan gegeven – moet gebeurd zijn terwijl we even de andere kant opkeken – en Stijn laat plechtig zijn soloproject te water, kortweg Meuris geheten. Drie keer raden wáár.

Omdat daar een plaat bij hoort, heeft Meuris zichzelf de volledige maand februari, samen met producer Ad Cominotto en technicus Michel 'Shelle' Dierickx, opgesloten in de legendarische ICP Studios in Elsene. *Mission statement*: elf oude, gekoesterde Noordkaap- en Monza-nummers opnieuw opnemen. De versies 2.0 van 'Een heel klein beetje oorlog', 'Gigant', 'Van God los' en co. noemt hij *director's cuts*. Samen met het gloednieuwe 'De logica in mij' en 'Wat een fijne dag/Het zou niet mogen zijn', een duet met Raymond van het Groenewoud, worden ze gestanst op 'Spectrum'. Binnenkort bij een platenboer *near you*.

Stijn Meuris houdt alleen op met praten om naar adem te happen of om van zijn sigaret te trekken alsof de ozonlaag er vandaag nog aan moet. We moeten onze vragen dus strategisch timen... Nu!

HUMO Wat was er mis met die oude nummers dat er een make-over van moest komen?

Stijn Meuris «Vooral in de jaren negentig heb ik lang het gevoel gehad dat het allemaal veel te snel vooruit moest gaan. We vielen van elke tournee bijna rechtstreeks de studio binnen en vice versa. Er was nooit eens tijd voor reflectie. Nu heb ik wél eens teruggekeken, en wat ik zag beviel me niet altijd even goed.

»Uiteraard vind ik dat we straf-fe songs gemaakt hebben, en toch heb ik bij het beluisteren van ons – hoe zeggen ze dat? – oeuvre meer dan eens door mijn huis gerend van pure ellende. En schaamte! Ik liet dat nummer dan wel opstaan, maar alleen terwijl ik me minstens twee kamers verder bevond. Terwijl ik dacht: 'Waarom heeft niemand 'Halt!' geroepen toen deze keyboardklank bedacht werd? Julie waren daar toch met z'n vijven, twee maanden aan een stuk?' Of Hammond-orgels: het lijkt alsof die firma ons een heel decennium betaald heeft om hun instrument te gebruiken. Ik kan dat ding niet meer zien, laat staan horen.

»Ik werp de steen ook naar mezelf. Als ik hoor hoe ik vroeger soms zong – zo half tegen die Hollandse grens aan – dan denk ik: 'Meuris, *what were you thinking?*' Tja, vooral niks, eigenlijk.»

ZATTE SLET SUZY

HUMO Grossiert 'Spectrum' in definitieve versies, of bestaat de kans dat je over een aantal jaar opnieuw begint?

Meuris «Ik hoop het eerste. Ik denk niet dat ik nog eens bij EMI moet gaan aankloppen: 'Van die dertien nummers kunnen er zes nóg ietsje beter...' Om weer tien jaar later, in een geweldige schijnbeweging, met één übernummer uit te komen. Zodat ik kan zeggen: 'Deze ene song is eigenlijk het enige wat ik heb gedaan in mijn carrière. Maar 't is wél een goeie.' (*lacht*)

»Ik ben me er terdege van bewust dat 'Spectrum' een marketing-probleem heeft. Wie die plaat in de Fnac ziet liggen, kan denken: 'Nóg een verzamelaar. Moet ik niet kopen: ik heb die nummers al.' Je moet bijna met hoesstickers werken om aan te geven dat het iets speciaals is, maar dat wil ik niet. Als ik eerlijk ben, denk ik: laat het de mensen zelf maar uitzoeken.

»Het past ook wel bij de geschie-



ALEXANDER POPELIER

denis van Noordkaap en Monza: we zijn altijd al moeilijk te plaatsen geweest. Ik denk niet dat ik overdrijf als ik zeg dat mijn bril makkelijker te marketen is dan mijn platen.»

HUMO Vertoonden ook de teksten van de oude nummers metaalmoeheid?

Meuris «Dat viel goed mee. Ik had vroeger wel de neiging om een refrain opnieuw en opnieuw te zingen, ook al was het allang niet meer nodig. Vanuit een soort misplaatst haantjesgedrag: als ik niet *mooi* kan zingen, laat ik dan maar *veel* zingen – dat idee. Daar ben ik nu van afgestapt. *In der Beschränkung zeigt sich der Meister*.

»Handig was dat ik al die oude lyrics niet eens ver moest gaan zoeken: ze staan op het internet, tussen de ringtones en de reclame. Hier en daar kom je wel 'ns iets tegen dat niet helemaal klopt. In 'Het zou niet mogen zijn' zit bijvoorbeeld het zinnetje: 'Waarom heb ik slaap te kort / Als de natie werkt en de natie sport.' Wel, iemand heeft het bestaan om daar twee keer 'de nazi' van te maken (*lacht*).

»Vreemd genoeg heb ik de parovorsie van 'Satelliet S.U.Z.Y.' niet teruggevonden, want die bestaat dus ook. Ooit, in de jaren negentig, kreeg ik een dikke bruine enveloppe in mijn brievenbus: een student had zich wekenlang onledig gehouden door een twaalftal van mijn teksten te *pornificeren*. Over het algemeen met vrij slecht resultaat – 'Fuck in Leuven' in plaats van 'Druk in Leuven': dat alloodi – maar 'Satelliet S.U.Z.Y.' was fantastisch. De eerste zin was: 'Zatte slet Suzy / 't Is pijpen of 't is ruzie'. Ik vond die versie zo goed dat ik 'm een paar keer live heb gezongen. Gitarist Lars Van Bambost, die een heel brave jongen was, wierp me dan een boze blik toe. Maar het publiek had zelden iets door.»

HUMO Hebben goedbedoelende zielen je het hele 'Spectrum'-idee proberen af te raden?

Meuris «Valt mee, maar ik weet dat er veel zijn die zullen zeggen: 'Ik vond het vroeger beter.' Er hangt ook een evidente journalistieke vraag in de lucht: 'Waarom in godsnaam?' Stond ook zo in Uitleat, twee weken geleden: 'Meuris gaat zijn oudere songs opnieuw opnemen. Hebben wij daarom gevraagd, misschien?'

HUMO En?

Meuris «Ze hebben allemaal gelijk: niemand heeft erom gevraagd,

en het hoeft inderdaad niet. Maar voor mezelf moest ik het wél doen. Het is geen bevestiging, meer een symbolische actie om een periode af te sluiten. Ik wilde het zelfs zo hard dat ik bijna de helft van de kosten zelf heb betaald. Vreemd voor iemand die een platencontract heeft, maar ik voelde dat we er anders niet zouden raken. Diep respect voor EMI, hoor, want ze hadden net zo goed kunnen zeggen: 'Moeten wij zoveel voorschieten om een paar oude nummers opnieuw op te nemen? *No way*. Waarom kijk je niet gewoon vooruit, zoals iedereen?'

»Het is ook een brutale opdracht. Als je zegt dat het vroeger niet goed genoeg was, moet het deze keer ook echt straffer zijn. Anders ben

Echternach. Zo zinkt de moed je in de schoenen.

»In vergelijking daarmee waren de laatste dagen van Noordkaap elegant aangekondigd. Lars zei: 'Ik ga over een halfjaar stoppen, Stijn. Nu nog niet, want we hebben nog concerten en plannen.' Dat is bijna *gentlemanlike*.»

HUMO Kan je er de vinger op leggen waarom iedereen vertrok?

Meuris «Ik ben er altijd in geslaagd me te omringen met geweldige muzikanten. Alleen: op den duur werd ik daardoor een soort uitzendbureau. Er was altijd wel iemand die mijn muzikanten meer kon bieden. Dat ging dan vaak niet eens om centen; het ging 'm vooral om reputatie en buitenlandse ambities. Die laatste zijn bij de meeste

HUMO En de buitenwereld maar denken dat Noordkaap en vooral Monza de vehikels waren van een alleenheerser.

Meuris «Ik begrijp dat het zo lijkt, omdat ik de interviews doe en aan de microfoon sta, maar dat klopt dus niet. Admiraal Tom Van Laere en Joost Zweegers: dát zijn pas bazen. Democratie is *my middle name*.»

HUMO Wat zou de Meuris uit 1990 denken van de Meuris van nu, vermoed je?

Meuris «God, wat ben jij dik geworden (*lacht*). Voor de rest is er niet zo gek veel veranderd: ik heb nog altijd dezelfde onrust en heftigheid. Ik kan geen seconde zitten zonder te gesticuleren, te schuifelen en op en neer te springen. Eigenlijk doe

'Mijn bril is makkelijker te marketen dan mijn platen'

je twee keer de lul. Tegen al wie de oude versies desondanks beter vindt, zeg ik: 'Die zijn ook nog verkrijgbaar.' Dubbel kassa, meneer (*lacht*).»

FREMDKÖRPER

HUMO Bij Noordkaap was zonnelklaar dat het einde bereikt was. Monza is haast geruisloos weggeedemsterd.

Meuris «*Le mot juste*. We moeten daar eerlijk in zijn: Monza is gewoon niet gelukt. Er zijn toffe dingen gebeurd, fantastische optredens gegeven, maar op het einde was die groep één rare, mistige wolk. De mayonaise pakte niet meer.

»Er vertrokken ook voortdurend leden. Dan was er weer een te gekke repetitie geweest – ik vol adrenaline, nog dover dan ik al was, maar wel happy – en weerklonk er ineens een stemmetje: 'Euh, ik vertrek nu naar Arno.' Dat kan je wel een paar keer hebben, maar op den duur leek het wel de processie van

andere groepen vaak óók bescheiden, maar een muzikant trapt daar iedere keer opnieuw in.»

HUMO Herken de quote uit 2001: 'Ik heb nog nooit een fractie van een seconde overwogen om een groep naar mezelf te noemen. Hoe arrogant is dat als je zelf geen instrument bespeelt?'

Meuris (*onmiddellijk*) «En daar blijf ik achter staan, maar ik had geen keuze meer. Noordkaap en Monza waren superdemocratieën. Als we het niet meteen eens waren, werd de hele studio afgelopen: 'Vind jij dat een goede basklank? Ja? Dat is dan drie tegen twee. We zullen er maar voor gaan, zeker?' Telkens weer dat hele gedoe, terwijl jij al honderd jaar denkt: die klank is kut. Dit komt op papier ongetwijfeld onsympathieker over dan ik bedoel, maar ik ben dat overleg even zo beu als iets. Als het nu niet oké is, is het tenminste allemaal mijn eigen schuld. Om die en geen andere reden: Meuris.»

ik permanent aan sport.

»Ik herken mezelf ook nog goed als ik beelden terugzie van onze gewonnen Rock Rally-finale: dadendrang die je met wat slechte wil ook psychotisch zou kunnen noemen. Voor hetzelfde geld stonden de witjassen die avond al klaar in de backstage van de AB.»

HUMO Ik heb wel de indruk dat je tegenwoordig een stuk minder polariseert. Zelfs de grootste anti-Meuris-groep op Facebook telt vijftig leden: *peanuts!*

Meuris «Maar toch nog altijd die vijftig: ik hou ze in de gaten (*lacht*). Nee, ik snap wel waarom mensen zo lang moeite met mij hebben gehad. Ik sta telkens weer klaar met nóg eens een Mening, hè. En ik ben eerlijk. Altijd eerlijk. Een ongelooflijk nadeel, geloof me.

»Voorbeeld. Toen Mauro (Pawlowski) nog een Limburger was, kwam ik hem weleens tegen op Rock Rally-preselecties. Achteraf kwam dan het geweldige mo- ▶

Stijn Meuris

► ment dat iemand van groepje x, y of z – meestal de drummer – op ons af kwam geschuifeld met de vraag: 'En?' Ik zei dan dat ik het goed vond, ook al was dat niet zo, maar dat er hier en daar nog iets aan schortte. Waarna ze zich wat beteuterd omdraaiden naar Mauro, die steevast zei: 'Julie waren *fucking* fantastisch, man. Drink je iets?' Gevolg: ik was nog maar eens de klootzak. In interviews net hetzelfde: altijd weer die ene uitspraak te veel. Eigenlijk zou je mij moeten kunnen afzetten.

»Midden jaren negentig was ik een fremdkörper in de Vlaamse muziek. Een iets te dikke, brallerige brulaap met een soort nektapij en een dikke bril. Zeker toen **dEUS** aan het opkomen was, werd ik ineens gedegradeerd tot iets van het verleden. 'Die rocker': zo werd ik omschreven, in de meest vieze betekenis van het woord. Maar als je zo'n brulaap lang en vaak genoeg ziet, ga je aan hem wennen. Daarom polariiseer ik vandaag wellicht minder.» **HUMO Eén van de beklijvendste nummers op 'Spectrum' is je duet met Raymond van het Groenewoud.**

Meuris «'Wat een fijne dag' is een donker, bijna onbekend nummer van Raymond, maar pal erop. Op een repetitie hebben we toevallig ontdekt dat het met één verschoven vinger op de bas perfect overgaat in 'Het zou niet mogen zijn' van Noordkaap. Vorig jaar hebben we 'Wat een fijne dag/Het zou niet mogen zijn' op onze theatertournee gespeeld: telkens als de overgang gemaakt werd, voelde je de haren reukkomen in de zaal.»

HUMO Voor die – excusez le mot – medley heb jij de tekst van Raymond ingezongen en omgekeerd. Hoe was dat?

Meuris «Het voelde een beetje als overspel, en tegelijk was het fijn: het wérkte. Raymond is zo zen, hè. Hij is één van die mensen die, als ze een kamer binnenkomen, de temperatuur doen veranderen. Ik heb 'm graag.»

TIJL VAN LIMBURG

HUMO Is er ook allerlei niet-muzikaals uit de voorbije twintig jaar dat je een *director's cut* zou willen meegeven?

Meuris «Natuurlijk. Soms zou ik dingen willen resetten, zoals je met machines kan doen: even terug naar de fabrieksinstelling. Een vriendin, Lidia, die zelfmoord heeft

gepleegd, inmiddels zes, zeven jaar geleden. En veel tijd verloren, al is me niet altijd even duidelijk wáár. 't Is niet: die vier jaar dat ik aan de opium zat wil ik eruit. Maar ik heb wel het gevoel dat ik veel vroeger in mijn leven had moeten staan waar ik nu sta.

»Ik zou ook veel luiheid willen schrappen. Dat kan raar klinken uit de mond van iemand die muziek maakt, boeken schrijft, meewerkt aan 'Man bijt hond', lezingen over astronomie geeft, af en toe registreert – en toch is dat mijn achilleshiel. Ik ben de hardst werkende luiერი ter wereld. Ik kan mijn absolute luiheid alleen vermijden door mezelf voortdurend bezig te houden. Mijn val komt op de dag dat ik even niets te doen heb. Dan word ik een *couch potato*. Nee, da's te sympathiek uitgedrukt: dan word ik gewoon een marginaal geval.»

HUMO Is dat al gebeurd?

Meuris «Ja, tijdens korte maar intense periodes. Zonder ironie of overdrijving: ik ben een vogel voor de kat. Ik voel voortdurend de donkere sluimering van de depressie. Ik weet wat dat kan aanrichten: Lidia bleek er ook last van te hebben. Enfin, last is een understatement; het was een donderslag bij heldere hemel. Op jonge leeftijd. En het is geëindigd in de dood, in minder dan twee maanden. Zonder in detail te treden: ik ben er zelf ook al een paar keer héél dichtbij geweest. Maar niemand die daar iets van ziet. Ha nee, want we zijn geweldige acteurs, meneer.

»Als de kloof naar een volgend project te groot is, dreig ik in die kloof te vallen. Daarom moet ik altijd blijven bewegen. *A moving target is hard to get.*»

HUMO Dus zou je nu al bezig moeten zijn met een project voor wanneer de 'Spectrum'-tournee afgelopen is.

Meuris «Heb ik al. Ik ben een filmscript aan het schrijven. Al akelig lang, trouwens, maar dat deert niet: ik heb het gevoel dat ik echt iets moois in handen heb.»

HUMO Waar gaat het over?

Meuris «Ik wil er niet te veel over zeggen, maar het heet 'Midlife' en 't is gebaseerd op een eenvoudig idee. Alles speelt zich af in het heden en de mensheid is precies hetzelfde, op een klein verschil na. Eén

Op donderdag 1 april stelt Stijn Meuris 'Spectrum' voor in de Ancienne Belgique in Brussel.



'Zonder ironie of overdrijving: ik ben een vogel voor de kat. Ik voel voortdurend de donkere sluimering van de depressie.'

afwijkende genetische eigenschap: iedereen is zich bewust van de middelste hartslag van zijn leven. Voel je die iets hardere, duidelijk herkenbare slag – de cardiovasculaire eisprong, zoals ik hem noem – op je tweeëndertigste, dan weet je dat je maximum vier- of vijfenzestig wordt. En kan je beginnen aftellen. Daar zijn een hoop interessante verhalen bij te bedenken, en daar ben ik nu mee bezig. Ik heb geen deadline, maar da's niet erg.

»En binnenkort ga ik voor Woestijnvis werken aan een documentaire over **Tijl van Limburg**: ook een interessant verhaal, waargebeurd deze keer. Zegt die naam je iets?»

HUMO Helaas.

Meuris «Je bent er wellicht te jong voor, maar in de jaren zeventig heeft hij wekenlang voor wereldnieuws gezorgd. Tijl van Limburg was de schuilnaam van **Mario Roymans**. In 1971 werkte die als assistent-kok in de Soete Wey, een chic hotel-restaurant in Heusden-Zolder, toen hij op het waanzinnige idee kwam om in te breken in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel.

»Dat zat zo. Bangladesh, dat in die tijd Oost-Pakistan heette, werd geteisterd door hongersnood en een burgeroorlog. Die ellende greep Roymans zo aan dat hij er per se iets aan wou doen. Toevallig liep in het PSK net een geweldige overzichtstentoonstelling met werken van **Rembrandt** en zijn tijdsgenoten, en hij heeft zich daar op een nacht laten insluiten. Hij sneed 'De liefdesbrief', een topwerk van **Johannes Vermeer**, met een aardappelmessje uit de lijst, liet zich door een raampje naar buiten zakken, en nam vervolgens de taxi terug naar Limburg. Onder zijn pseudoniem heeft hij via de pers tweehonderd miljoen frank losgeld gevraagd – het bedrag waarvoor het schilderij verzekerd was.

»Om een lang verhaal kort te maken: het is 'm niet gelukt, en hij is op een knullige manier in de bak beland. Eind jaren zeventig hebben ze hem dood teruggevonden, langs de kant van de weg in de buurt van Luik. Hij was nog jong. Zelfmoord, wordt vaak gezegd. Maar ik denk dat je 't ook zo kan formuleren: zo-

zeer teleurgesteld in het leven dat hij er dood van gegaan is.»

HUMO Voel je sympathie voor hem?

Meuris «Zeer zeker. Voor alle duidelijkheid: inbreken in musea moedig ik niet aan. Maar zijn geweldig mooie, bijna filmische naïviteit bij het oplossen van een wereldprobleem vind ik uiterst charmant. Zeker sinds ik hem heb zien en horen spreken in allerlei archiefmateriaal.

»Alleen over zijn schuilnaam ben ik niet zo te spreken. Tijl van Limburg: dat is wel erg provinciaal van sfeer, en er hangt een penetrante spruitjesgeur omheen (*lacht*). Buiten de provinciegrenzen krijg ik het bijna niet verkocht.»

MEURIS ZKT. RUZIE

HUMO Dik drie jaar geleden zong je tijdens de 0110-concerten een duet met Thé Lau, die dat in november vorig jaar in Humo omschreef als 'een hel': 'Ik kwam er niet aan te pas. Stijn nam het hele podium in beslag. Die man is in staat om zich te laten kruisigen om alle aandacht naar zich toe te trekken.'

Meuris (*kreunt*) «Ik geneerde mij te pletter toen ik dat las, man. Mijn eerste reactie was: 'Hoho, wat krijgen we nu!' En meteen daarna: 'Shit, hij heeft gelijk.' Er is ongetwijfeld enige overdrijving mee gemeid – zo is hij wel – maar ik kan niet ontkennen dat de kans groot is dat ik inderdaad iets te veel plaats heb ingenomen. **Thé**, als je dit leest: het was niet zo bedoeld. Het is sterker dan mezelf.

»Ik heb zo'n gênant moment ook eens meegemaakt op een concert van **Will Tura**. Hij had me gevraagd of ik één nummer wou komen meezingen, en in mijn enthousiasme nam ik de hele boel over. Dat ik eigenlijk zijn gast was, maakte het allemaal nog erger. Die avond besefte ik het wél vrij vlug: ik sloeg mezelf al voor de kop terwijl ik het podium afstapte.»

HUMO Herken je die eigenschap soms ook in anderen?

Meuris «Ja, in **George W. Bush** vroeger. Al was hij op bezoek in een ander land, op het einde van een persconferentie legde hij zijn arm vaak op zo'n manier over de schouder van het ontvangende staatshoofd dat het leek alsof *hij* de gastheer was. Zo ben ik ook. Niet elegant.

»Ik zou ook een bijzonder dome wielrenner zijn. In de laatste

zestig kilometer, als het tactische spel scherp gespeeld wordt, zou ik gewoon briesen: 'Ik heb goesting. Kus allemaal mijn kloten, ik ben er-vandoor!' – 'Ja maar, hadden wij in uw *oorke* niet afgesproken om...?' – 'Dat ding werkt allang niet meer!' Ik ben de **Ludo Dierckxsens** van de Vlaamse rock (*lacht*).

»Die sturm-und-drangmentaliteit zou me vroeg of laat weleens in de problemen kunnen brengen. Een maand of twee geleden was het bijna zover. Het was avond, de winkels waren net gesloten, en ik stond met mijn auto in een kleine file in een eng straatje vlakbij het Ladeuzeplein in Leuven. Een man hield het verkeer even tegen omdat er, geloof ik, iets moest worden uitgeladen. Eén kleine auto negeerde dat, waardoor die man in het midden van de straat werd aangereiden en dat autootje een spiegel verloor. Binnen de vijf seconden ontplofte de situatie: uit het autootje sprongen twee jonge kerels die onmiddellijk achter de man aan gingen. Hij viel, waarna ze er met z'n tweeën bovenop sprongen. De eerste keer dat ik verkeersagressie voor mijn ogen zag gebeuren.»

HUMO Waarna je de dag bent gaan redden?

Meuris «Ik ben erachteraan gelopen en heb die twee gasten van die man getrokken. Ik heb ze klappen gegeven en uitgescheten in het midden van de straat. 'Ik ben het beu!' riep ik. Moet vreemd geklonken hebben, want we hadden elkaar nog nooit gezien. 'Wat beu?' Wel, al die agressie. Iemand op een laffe manier aanvallen omdat je zelf zo achterlijk bent om een stopsignaal te negeren.

»Toen de politie er was en ik behoorlijk onder de adrenaline terug naar mijn auto wandelde, besefte ik ineens: hier stonden minstens vijftig studenten op de eerste verdieping naar te kijken. Ik heb er gelukkig niets meer van gehoord, maar ik dacht: *godverdefuck*, straks staat dit op YouTube. En als je de eerste minuut niet gezien hebt, is het: 'Meuris zoekt ruzie op straat!'
HUMO Zit die impulsiviteit je persoonlijke geluk in de weg?

Meuris «Zeker niet. Ik heb ermee leren leven. Als mijn *plomb* even springt en ik een paar weken later als een, laten we zeggen, lichtjes andere mens uit een coma kom, dan pas zal ik dat gedrag kunnen laten. Tot dan is het wat het is.»

Frederick Vandromme